

ท้ายเล่ม

มีคนบอกว่าเสน่ห์ของเรื่องเล่าหรือเรื่องราวจากประสบการณ์นั้น อยู่ที่มันเป็นเรื่องจริง และมีมิติของจิตใจรวมอยู่ด้วย หลายเรื่องช่วยเปิดโลกของความคิดให้ออกไปนอกกรอบ ไปไกลกว่าวิธีคิดที่ติดตันมาแสนนาน ในขณะที่บางเรื่องก็ช่วยเปิดหัวใจให้มองเห็นความงามของสรรพสิ่ง ที่แม้อยู่ซิดใกล้แต่ไม่เคยมองเห็นมาก่อนเลย แต่ทุกเรื่องจะมีประโยชน์และคุณอนันต์ หากมันสามารถทำให้เกิดการย้อนกลับเข้าไปดูชีวิตด้านในของตัวเองบ้าง หากไม่แล้ว เรื่องราวทั้งหลายเหล่านี้ก็จะเป็นเพียงเสียงหรืออักษรที่ผ่านมาแล้วผ่านไป ไม่ก่อให้เกิดคุณหรือค่าต่อสิ่งใดได้เลย.

อาสา...มาเติมใจ

เรื่องราวดีดีของผู้ที่มีหัวใจเป็นมนุษย์

● เอกสารประกอบการประชุม "เติมหัวใจให้สังคม" ครั้งที่ ๒ ●
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

เปิดเรื่อง

ในวัยเด็กมีเพลง ๆ หนึ่งที่ชอบร้องมาก คือ "เราจะโต...เราจะโต" และเป็นธรรมดาที่วัยขนาดนั้นเราจะคิดกันแต่เรื่องการเติบโตทางกาย อยากจะสูงไวๆ อยากจะเป็นผู้ใหญ่ อยากจะพ้นจากวัยละอ่อนเต็มที...

แต่น่าแปลกที่เราแทบไม่เคยคิดถึงเรื่องการเติบโตภายในกันเลย ไม่ว่าจะวันและวัยจะผ่านไปแค่ไหนก็ตาม เรายังคงคิดถึงกันแต่เรื่องทางกายเป็นสำคัญ แม้ในวัยปลายของชีวิตเราก็มองเห็นและรู้สึกได้แค่เรื่องของความเสื่อมทางกายอยู่ดี ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงนั้นมนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะพัฒนายกระดับจิตใจให้สูงขึ้น ให้สมกับความหมายของคำว่า "มนุษย์" ว่าเป็น "ผู้มีจิตใจสูง" บางทีศักยภาพของการเติบโตด้านในนี้อาจจะมากกว่าการเติบโตทางกายเสียอีก

เรื่องเล่าจากกรณีศึกษาของบรรดาชาวอาสาสมัครหรือผู้มีจิตอาสาทั้งหลายในเล่มนี้ คือรูปธรรมที่สะท้อนถึงวิถีของผู้ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ ผู้มีจิตใจสูงส่งอาสาออกมาช่วยเหลือ แบ่งปัน สร้างสรรค์ความดีและความงามให้ปรากฏในแผ่นดินท่ามกลางวิกฤตของชีวิตและของโลก เป็นเครื่องยืนยันถึงการมีอยู่ของเมล็ดพันธุ์แห่งความดีในตัวมนุษย์ รอเพียงแต่การรดน้ำเติมใจ ก็จะแตกหน่อชูช่อใบ เติบโตเป็นไม้ใหญ่ให้ร่มเงากับสรรพชีวิตต่อไป

แม้ในขณะที่ค้นหา รวบรวม และเรียบเรียงเรื่องราวดีดีเหล่านี้ ยังพลอยรู้สึกอึดอัดขึ้นอีกขึ้นใจไปด้วย จึงหวังอย่างยิ่งว่า เรื่องราวและประสบการณ์ของบุคคล องค์กร และเครือข่ายต่าง ๆ ที่นำมาเสนอนี้ จะเป็นเสมือนคลื่นเล็ก ๆ แห่งความดี ความงาม และความจริง ที่จะส่งผลให้เกิดแรงกระเพื่อม ชัยชนะอันล้ำค่าของไทยไปสู่สังคมที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ในที่สุด

นอกจากนี้ยังมี คุณธีรวัฒน์ ศรีปฐม-สวัสดิ์ กรรมการสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้พิการที่เคยตกอยู่ในสภาพเดียวกับคุณเสนอ แต่สามารถต่อสู้ฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจ จนลุกขึ้นมาใช้ชีวิตได้อีกครั้ง ทั้งยังออกมาเป็นแกนนำสำคัญของเครือข่ายคนพิการอีกด้วย โดยคุณธีรวัฒน์ ได้เข้าไปพูดคุย แนะนำ และให้กำลังใจกับคุณเสนออย่างใกล้ชิด แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

แน่นอนว่า ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในขณะนี้ จะยังไม่ได้ช่วยทำให้คุณเสนอหายจากสภาพร่างกายที่ไร้ความรู้สึกไปแล้วได้ แต่สิ่งเหล่านี้กำลังช่วยให้คุณเสนอได้ฟื้นฟูสุขภาพจิตใจที่อ่อนล้า ท้อแท้ให้ฟื้นคืนขึ้นมาเพื่อบำบัดรักษาร่างกาย และทำให้คุณเสนอสามารถเสนอคุณค่าของการทำความดีต่อสังคมได้ ทำให้คนอื่น ๆ ในสังคม ที่ได้ทราบเรื่องราวของคุณเสนอ ไม่หมดศรัทธาต่อการทำความดี และแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม

เรื่องราวของคุณเสนอ จึงเป็นการจุดประกายเริ่มต้นของคนที่อยู่ทิศตนทำความดีให้กับสังคม แต่กลับประสบกับเคราะห์ร้ายเสียเอง ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมคิดถึงการสร้างระบบการดูแล ที่สามารถทำ

ให้คนทำความดีเช่นคุณเสนอกลับมาใช้ชีวิตเยี่ยงคนทั่วไปได้อีกครั้ง และเป็นที่มาของแนวความคิดในการสร้างระบบรองรับการทำงานแบบอาสาสมัคร นอกจากระบบการดูแลช่วยเหลือเช่นในกรณีของคุณเสนอแล้ว ยังจะต้องมีการสร้างระบบการจัดการ การเตรียมความพร้อม การฝึกทักษะการช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่อาสาเข้ามาทำงานช่วยเหลือสังคม ได้รับน้ำใจจากสังคมและการดูแลที่ดีจากสังคมเป็นสิ่งตอบแทน เป็นส่วนหนึ่งของระบบที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเคราะห์ร้ายกับอาสาสมัครคนอื่น ๆ เช่นที่เกิดขึ้นกับคุณเสนออีกด้วย

ขณะนี้ แม้คุณเสนอจะนอนพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล แต่ความหวัง ความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการทำความดีก็ไม่เคยสั่นคลอน แม้จะท้อแท้กับสภาพร่างกายที่เคลื่อนไหวไม่ได้แต่หัวใจของคุณเสนอก็ยังอาสาที่จะรับใช้สังคม สื่อสารและพูดคุยกับคนในสังคมให้ช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่กัน **เรื่องราวของคุณเสนอก็กลายเป็นบันทึกหน้าสำคัญในเรื่องของระบบการดูแลและสร้างเสริมอาสาสมัครได้.**

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการส่งกำลังใจให้กับ **คุณเสนอ อินทะรังษี** อาสาสมัครที่รับใช้ผู้อื่นจนประสบอุบัติเหตุเป็นเหตุให้พิการ ด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีกิจกรรมพิเศษ๕๑ ธนาคารกรุงไทย สาขาสุรวงศ์ เลขที่บัญชี ๐๒๓-๑-๓๐๑๓๕๔-๔

หนังสือแทนผู้เป็นพ่อ อีกทั้งต้องนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาอาการของคุณเสนออีกด้วย

ในช่วงแรกนั้น คุณเสนอ ซึ่งเผชิญกับสภาพร่างกายที่พิการ และเห็นความยากลำบากของครอบครัว อันเนื่องมาจากตนซึ่งเป็นเสาหลักของครอบครัวทำงานไม่ได้ ทำให้ขาดรายได้และยังกลายเป็นภาระของคนในครอบครัว ทำให้เกิดความท้อแท้ใจ จิตใจเศร้าหมอง ไม่มีกำลังใจที่จะทำกายภาพบำบัดเพื่อฟื้นฟูร่างกายของตนเอง

จนกระทั่งวันหนึ่ง "แม่ชีคันสนีย์ เสถียรสุด" จากเสถียรธรรมสถานได้ทราบเรื่องของคุณเสนอ จาก คุณสุนัย อังคะวานิช และ คุณใจต๋นย์ ศรีวิงพล จากสถานีวิทยุพิทักษ์สันติราษฎร์ สวพ.๙๑ ที่นำเงินบริจาคจากโครงการกองทุนเหรียญสลึงมามอบให้ และเล่าเรื่องราวของคุณเสนอที่อาสาสมัครทำงานเพื่อสังคมต้องประสบเคราะห์กรรมจากการอาสาช่วยผู้อื่น และกำลังมีสภาพจิตใจที่ค่อนข้างเปราะบาง ท้อแท้ ทำให้แม่ชีคันสนีย์ อยากไปเยี่ยมเยียนและหาทางช่วยเหลือ

แม่ชีคันสนีย์ พร้อมสมาชิกอาสาสมัครแท็กซี่ และทีมงานของ สวพ.๙๑ จำนวนหนึ่ง จึงได้พากันเข้าเยี่ยมเยียนคุณเสนอ และรวบรวมเงินบริจาครวมทั้งเงินจากกองทุนเหรียญสลึง มอบให้กับครอบครัวของคุณเสนอจำนวนหนึ่ง เพื่อหวังว่าจะช่วย

เหลือค่ารักษาพยาบาลได้บ้างไม่มากก็น้อย และตระหนักดีว่า อาการของคุณเสนอขณะนี้นั้น ยังจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออีกมาก ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือทางการแพทย์ เงินทุนรักษา เวลาที่จะฟื้นฟู การดูแลครอบครัวของคุณเสนอ รวมไปถึงกำลังใจที่จะให้เขาต่อสู้กับสภาพร่างกาย ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าไม่สามารถจะกลับมาดีเหมือนเดิมได้

หลังจากวันนั้น แม่ชีคันสนีย์ จึงได้ปรึกษากับคุณหมออำพล จินดาวัฒน์ เรื่องแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่จะช่วยเหลือและประสานฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมทีมช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของการดูแลฟื้นฟูสภาพร่างกาย ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้ประสานศูนย์ศิรินครเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ เพื่อให้ส่งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเข้าไปดูแลและหาทางช่วยเหลือทางการแพทย์ที่เหมาะสม ในด้านการช่วยเหลือภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว รวมไปถึงค่ารักษาพยาบาล ก็มีทีมงานเพื่อสื่อสารความดีของคุณเสนอให้สังคมได้รับรู้ โดย สวพ.๙๑ ได้ทำหน้าที่ตรงนี้มาตลอดตั้งแต่ต้น และมี "รายการเจาะใจ" เข้ามาช่วยสื่อสารกับสังคมอีกทีหนึ่ง รวมไปถึงการให้กำลังใจ ซึ่งทางเสถียรธรรมสถาน โดยแม่ชีคันสนีย์ ได้ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าด้านอื่น ๆ

หยิบยื่นความช่วยเหลือเพื่อการมีชีวิตอยู่ต่อกับอโรคยศาล

อโรคยศาล หรือ สถานอภิบาลพักฟื้นผู้ป่วยด้วยสมุนไพรตามธรรมชาติ ตั้งอยู่ที่วัดคำประมง ตำบลสว่าง อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร โดยความหมายของ "อโรคยศาล" มาจากภาษาบาลี หมายถึง "สถานที่ตั้งแห่งความไม่มีโรค" อยู่ในกรณดุแลของพระภิกษุ ปพนพพัชร จิรัธมโม หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "หลวงตา"

อโรคยศาล ก่อตั้งขึ้นเพื่อมุ่งช่วยเหลือและรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งทุกชนิด รวมถึงผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ต้องการบำบัดรักษาเพิ่มเติมอย่างผสมผสาน โดยเข้ารับการรักษาแบบการแพทย์ทางเลือก ผสมผสานการรักษาตามแบบของไทย จีน และอื่น ๆ ซึ่งยึดความประสงค์ของผู้ป่วยเป็นที่ตั้ง และผู้ป่วยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดใดทั้งสิ้น

หลักการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งเรื้อรังของอโรคยศาล มี ๓ ทาง ได้แก่ ๑. การรักษาทางกาย ๒. การรักษาทางจิต ๓. การรักษาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง ๓ ทางนี้มีความสัมพันธ์กัน และสำคัญต่อผู้ป่วยอย่างมาก โดยเชื่อว่าเมื่อสิ่งแวดล้อมดี จะส่งผลให้จิตใจดี เมื่อจิตใจดีร่างกายก็จะดีตามไปด้วย

กระบวนการรักษาของอโรคยศาล

การรักษาผู้ป่วยนั้นต้องอาศัยทั้งยาสมุนไพร อุปกรณ์ทางการแพทย์ทั้งในแผนไทยและแผนปัจจุบัน มีทีมแพทย์อาสาเข้ามาตรวจอาการผู้ป่วยทุกสัปดาห์ และในกรณีฉุกเฉิน รวมถึงการนำพิธีกรรมมาใช้สร้างความศรัทธาเพื่อเกิดกำลังใจในการต่อสู้กับโรคร้าย เช่น การทำพิธีตั้งมยา กำหนดตามดวงชะตาผู้ป่วยแต่ละราย โดยเชื่อว่าหากไม่มีความศรัทธาแล้ว ยาที่ดีเข้าไปก็ไม่เกิดประโยชน์ "เพราะความเชื่อมั่นของผู้ป่วยถือเป็นหัวใจของการรักษา" รวมถึงการเชิญญาติมิตรผู้ป่วยเข้าร่วมพิธีอธิษฐาน นั่งสมาธิเพื่อกำหนดจิต สำหรับตัวผู้ป่วยนั้น ได้พักอาศัยอยู่ในวัดที่มีสภาพแวดล้อมร่มรื่น สงบ ได้รับฟังดนตรีบำบัด หรือธรรมเทศนาควบคู่ไปกับกิจวัตรประจำวัน

ภายในวัดยังจัดสถานที่เป็นสระน้ำให้ปล่อยนกหรือปลา เพื่อต่ออายุผู้ป่วยอีกด้วย

เครือข่ายอาสาสมัครภาคประชาชน ในการดูแลผู้ป่วย

อโรคยศาล เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเพื่อนมนุษย์ โดยจัด "วันอาสาสมัคร" มีทั้งเปิดเวทีกิจกรรมพื้นฐานที่ผู้สนใจเข้าเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมได้ง่าย ไม่จำกัดเวลาทำงาน และไม่มีค่าตอบแทนใดใด โดยเปิดรับแจ้งการขอความช่วยเหลือสำหรับผู้ป่วยที่ไร้ญาติขาดคนดูแล สามารถโทรแจ้งมาที่หน่วยบริการของเครือข่ายในพื้นที่ มีการจัดทำสื่อสติ๊กเกอร์แจกในลักษณะเบอร์รับแจ้งเหตุ และเปิดรับผู้สนใจเข้ามาอาสาดูแลผู้ป่วย ทั้งการทำหน้าที่ประสานกับสถานพยาบาลให้มีหน่วยแพทย์เข้ามาเยี่ยมผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้านการให้กำลังใจผู้ป่วย การแจกเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับโรค การประสานงานรักษา และการประเมินผลการช่วยเหลือ และนำข้อมูลการทำดีของอาสาสมัครเข้าสู่รายการวิทยุเพื่อชมเชยและให้กำลังใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมอาสาสมัครเพื่อเพิ่มความรู้ทักษะในการสื่อสาร และการดูแลผู้ป่วย โดยกลุ่มอาสาจะถือเป็นสมาชิกสัมพันธ์ที่ได้รับข่าวสารต่อเนื่อง และช่วยกันกระจายข่าวไปยังผู้อื่น รวมถึงการแจกหนังสือสมาธิบำบัดในโครงการของอโรคยศาลด้วย

กลุ่มอาสาสมัครของอโรคยศาล จึงประกอบไปด้วยทีมแพทย์ พยาบาล ที่เข้ามา

ตรวจเยี่ยมผู้ป่วยมะเร็งทุกสัปดาห์ เจ้าหน้าที่เจาะเลือด วิเคราะห์ผล ผู้แนะนำเรื่องอาหารบำบัด ผู้มีประสบการณ์อาหารชีวจิต และ Macrobiotics อาสาสมัครปลูกสมุนไพร รักษามะเร็ง โดยใช้การเพาะปลูกที่ไม่ใช้สารเคมี กลุ่มอาสาช่วยทำกลุ่มบำบัด ใช้การพูดคุยรวมกลุ่ม ทั้งเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยบำบัด กลุ่มอาสาดำเนินงานเอกสาร ทำสถิติ วิจัย ประเมินผล และประสานติดตามผู้ป่วยหลังจากที่ออกจากการรักษา รวมถึงอาสาสมัครที่ช่วยงานทั่วไป เช่น การจัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติและผู้สนใจทั่วไป เป็นต้น

อาสาสมัครเหล่านี้ ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยนำชีวิตของผู้ป่วยให้ก่อเกิดกำลังใจ ต่อสู้กับโรคร้าย เป็นทั้งเพื่อน และผู้ผลักดันให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างดี

ปัจจุบัน อโรคยศาลดำเนินกิจกรรมมาได้ ๓ ปีกว่าแล้ว และยังเปิดรับอาสาสมัครจำนวนมาก พร้อมมุ่งหวังว่า ปีต่อไปจะมีการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ด้านเครื่องมือการแพทย์ที่ทันสมัยมากขึ้น ที่พักอาศัยผู้ป่วย การปรับภูมิทัศน์ที่ร่มรื่น และการวิจัยให้การรักษาเป็นมาตรฐาน จนกระทั่งสามารถกลายเป็นศูนย์สมานิตันแบบแห่งหนึ่งได้ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาแล้ว ๖๕๑ ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่สามารถต่อสู้กับมะเร็ง และมีโอกาสอยู่รอดมากขึ้นถึง ๘๐%

“คุณเสนอ อินทะรังษี” อาสาสมัครแท็กซี่ ผู้ช่วยเหลือผู้อื่นจนตัวเองได้รับบาดเจ็บและพิการ

“ความดีทำได้ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องหวังสิ่งตอบแทน ทำได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง”

นี่เป็นคำกล่าว ของ คุณเสนอ อินทะรังษี สมาชิกอาสาสมัครแท็กซี่ของ สวพ.๑๑ ชายวัย ๔๗ ปี ที่ได้รับบาดเจ็บจากการลงไปช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุบนทางด่วน หลังจากที่เขาโทรศัพท์เข้าไปแจ้งเหตุการณ์กับ สวพ. ๑๑ และ ตัดสินใจจอดรถตรงช่องเลนขวา ด้านหน้าของรถที่ประสบอุบัติเหตุถูกอัดกับกำแพงทางด่วน เพราะเชื่อว่าผู้ขับขี่รถคันดังกล่าวได้รับบาดเจ็บ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่ขณะเปิดประตูรถด้านซ้ายของผู้โดยสารตอนหน้าของรถคันที่ตนจะลงไปช่วยเหลือ ก็มีรถอีกคันพุ่งชนร่างของเขากระเด็นและสลบไป

จากผู้ที่ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอมา กลายเป็นผู้ต้องประสบกับอุบัติเหตุเสียเอง คุณเสนอ

รู้สึกตัวอีกครั้งที่โรงพยาบาลราชวิถี ในสภาพร่างกายที่ขยับไม่ได้ ตั้งแต่สิ้นปีไปจนถึงปลายเท้านี้ ต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลแม่ข่าย อำเภอบางกรวย นนทบุรี มานานกว่า ๓ เดือนแล้ว

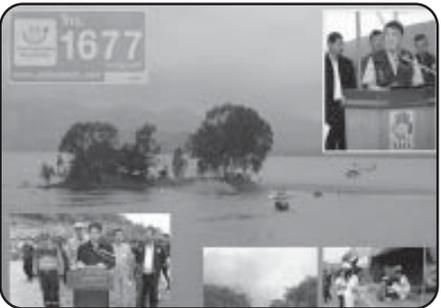
หลังจากเกิดอุบัติเหตุดังกล่าว ครอบครัวของคุณเสนอต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตไป คุณแอมอร์ ภรรยาของคุณเสนอต้องลาออกจากงานมาดูแลสามีที่โรงพยาบาล ขณะเดียวกันนายไชคชัย อินทะรังษี ลูกชายคนโต ที่ทำงานประจำและมีครอบครัวพร้อมลูกเล็ก ๆ อีก ๑ คน ต้องทำงานหารายได้เพิ่มขึ้นเพื่อจุนเจือครอบครัว ด้วยการเช่ารถแท็กซี่มาขับรับส่งผู้โดยสารในกะกลางคืน นำเงินมาเป็นค่าใช้จ่าย และส่งเสียน้องชายอีกคนเรียน

www.rd1677.com ไม่ว่าจะเป็นผู้บาดเจ็บบนท้องถนน ตีรถล้ม ติดตามจับผู้ร้าย หรือช่วยหญิงคลอดลูก บนรถ ฯลฯ และสิ่งเหล่านี้จึงเกิดเป็นกระแสธารแห่งการช่วยเหลือ ซึ่งมีอาสาสมัครและองค์กรสาธารณกุศล ไปจนถึงภาครัฐเข้ามาช่วยด้วย

เครือข่ายอาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกัน

อาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกันนั้น เป็นการเปิดรับคนจากทุกหมู่เหล่า ที่มีจิตอาสาอยากช่วยเหลือผู้อื่น ให้เข้ามาทำหน้าที่ โดยไม่มีสิ่งตอบแทน ให้เกิดเป็นสังคมแห่งการช่วยเหลือ และสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนด้วยกัน โดยปัจจุบันมีผู้สนใจเข้าร่วมเป็นเครือข่ายจำนวนมาก แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. **จำแนกตามอาชีพ** ได้แก่ ชมรมแท็กซี่ เพื่อนบนท้องถนน ชมรมเพื่อนอาสา กลุ่มผู้ขับรถออพโต และชมรม ชสมก. ร่วมด้วยช่วยสังคม หรือกลุ่มพนักงานขับรถและเก็บค่าโดยสารของ ชสมก.

๒. **จำแนกตามองค์กร** ได้แก่ กองปราบอาสา ร่วมกับช่วยกัน (กองปราบปราม) และอาสา ร่วมกับช่วยกันรักษาดินแดน หรือ อ.ร.ร.ด. (หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง)

๓. **จำแนกตามกิจกรรมและโครงการ** ได้แก่ กลุ่มบุคคลทั่วไปที่เข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ

การดำเนินงานเพื่อสร้างเครือข่ายอาสาสมัครนั้น มีทั้งการจัดฝึกอบรมหัวข้อต่าง ๆ เช่น จิตอาสา ความปลอดภัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับสมาชิก ให้เกิดความรู้เข้าใจในเนื้อหาที่จำเป็น กลุ่มเป้าหมายของการให้ความช่วยเหลือ ไม่จำกัดแต่เพียงเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสัตว์ที่ต้องการด้วย เช่น แมวที่ติดบนต้นไม้ สุนัขตกน้ำ หรือสัตว์ที่บาดเจ็บเพื่อนำส่งโรงพยาบาล รวมถึงการช่วยซ่อมแซมบ้านเรือนอีกด้วย

การประสานงานเชื่อมโยงเครือข่ายนั้น มีทีมงานของรายการประมาณ ๕๐ คน เป็นทีมหลักในการประสานเรื่องราวผ่านโทรศัพท์ และประชาสัมพันธ์ขอความช่วยเหลือไปยังอาสาสมัคร ผ่านรายการวิทยุใน ๒๗ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจวบจนทุกวันนี้ นับเป็นปีที่ ๑๑ ของการทำหน้าที่สร้างเครือข่ายแห่งการช่วยเหลือ รวมทั้งมีสมาชิกอยู่ทั่วประเทศจำนวนมาก และยังเปิดรับอาสาสมัครเพื่อช่วยกันต่อเติมสายธารแห่งการให้ นี้ อย่างไม่มีวันหยุด.

"คนไข้เป็นคน ไม่ใช่โรค"

"พอเราเรียนสูง ๆ ขึ้นไป เราก็มองคนไข้น้อยลง แต่จะมองโรคของคนไข้มากขึ้น จนบางทีพอเราเจอคนไข้ เรากลับมองเป็นเพียงว่าคนไข้เป็นโรคอะไรมาเท่านั้นเอง"

นี่เป็นถ้อยคำที่สะท้อนถึงการเรียนรู้

จากโครงการ "เพื่อนวันอาทิตย์" ของนักศึกษาแพทย์จากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังจากที่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมในวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดที่ทุกคนมีเวลาว่าง และใช้เวลาส่วนใหญ่ในอาคารเย็นศิระ วัดโคกนาว ซึ่งเป็นอาคารพักของผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งที่มารอรับการฉายแสง

จากก้าวแรกที่นักศึกษาแพทย์สอบผ่านเข้ามาเรียน การเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นแพทย์รุ่นใหม่ที่มีหัวใจความเป็นมนุษย์ เป็นแพทย์ที่ทั้งดีและเก่งในอนาคตก็เริ่มต้นขึ้น จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ของอาจารย์หมอ และมีการร่วมกันพิจารณาถึงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะบาง

ประการของนักเรียนแพทย์แต่ละคน หน่วยกิจการนักศึกษา โดย ผศ.พญ.จารุรินทร์ ปิตานพวงศ์ จึงผลักดันให้มีการจัดกิจกรรม "โครงการเพื่อนวันอาทิตย์" เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาแพทย์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาศักยภาพและความฉลาดทางอารมณ์ นอกเหนือจากความสามารถในการรักษาอาการป่วยไข้ของผู้ป่วยได้แล้ว ยังมีความตระหนักและรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพอีกด้วย โดยตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาแพทย์ในประเด็นหลัก ๑๐ ประการ ได้แก่ เจตคติในวิชาชีพแพทย์และความตั้งใจ การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม สุขภาพจิต คุณสมบัติทั่วไป ความสนใจในทุกๆสิ่งและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มนุษย์สัมพันธ์และความสามารถใน

โครงการเพื่อนวันอาทิตย์

การสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และการปรับตัว วุฒิภาวะและความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนใจต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ความรู้รอบตัว และความสนใจใฝ่รู้

อีกการเรียนรู้หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสารให้เข้าใจกันระหว่างแพทย์และผู้ป่วย ก็คือ **"เขาต้องการมิใช่เราต้องการ"** บ่อยครั้งที่ผู้ให้มักคิดว่าได้ทำในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ แต่นั่นไม่ใช่ความต้องการของผู้ที่ได้รับ และสิ่งที่เขาต้องการนั้นอาจไม่ใช่เรื่องที่ยากลำบาก หรือเรื่องยิ่งใหญ่โต ๆ เลย การพูดคุยและสอบถามความต้องการของผู้รับ จึงเป็นการเรียนรู้จากผู้ป่วยว่า การทำประโยชน์สิ่งใดนั้นควรเป็นสิ่งที่เขาต้องการ ไม่ใช่เราต้องการ

การลดช่องว่างระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยนั้นคือ **"การเป็นผู้ฟังที่ดี"** รับฟังสิ่งที่ผู้ป่วยพูดอย่างตั้งใจ และพูดคุยกันด้วยความจริงใจ การไม่ถือตัวทำให้ผู้ป่วยเห็นแพทย์เป็นมิตรที่ดีที่ไว้ใจได้ และไม่ได้วางใจในฐานะแพทย์ แต่ควรไว้ใจในฐานะของเพื่อนคนหนึ่ง นี่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ป่วยคลายทุกข์ทางจิตใจที่มีอยู่ ลดความท่างเหิน ไม่กล้าคุย ไม่กล้าแสดงออกหรือซักถามของคนป่วย ซึ่งความทุกข์ ความกังวลใจเหล่านั้น อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของความป่วยไข้ก็เป็นได้ และหากแพทย์ช่วยรับฟังและแบ่งเบาความทุกข์ใจ กังวลใจ ก็จะทำให้ผู้ป่วยผ่อนคลาย การรักษาอาการป่วยไข้ทาง

กายก็จะทำได้ดียิ่งขึ้น แพทย์จึงต้องเป็น ผู้ที่มีจิตวิทยาในการสื่อสารที่ดี มีความอดทน สามารถรับฟังความทุกข์ของผู้ป่วยได้ และมีการจัดการกับปัญหาได้ดี

ในขั้นตอนการทำกิจกรรมนั้น นอกจากการทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ และค้นพบข้อที่ควรที่จะพัฒนาตนเอง ในเรื่องการตระหนักรู้ตนเอง (self awareness) แล้ว ยังมีการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ตระหนักว่า **"เราไม่ได้อยู่ตัวคนเดียว"** เพราะบางครั้งก็กลายเป็นปัญหาของคนที่เราเรียนเก่ง คือ มีโลกส่วนตัว เป็นตัวของตัวเองและมีความมั่นใจในตัวเองสูง จึงต้องมีการเรียนรู้ การทำความเข้าใจวิถีชีวิตของตนเองและของผู้อื่น (empathy) โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม (group process) และเรียนรู้โดยการปฏิบัติกิจกรรม (learning by doing) โดยใช้หลักยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง

สายธารของการให้ โยงใยการช่วยเหลือ กับอาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกัน

เคยมีคนบอกว่า แม่น้ำสายเล็กๆ ที่แยกกันเลื้อยไหลไปแม้นคนละทิศ แท้จริงแล้วสามารถรวมกันได้หมดเป็นลำน้ำใหญ่ คนผู้ซึ่งคงเข้าใจสิ่งนี้ได้ดีมากที่สุดคนหนึ่ง น่าจะเป็นชายวัยกลางคนที่ชื่อ **"บุญส่ง พูลสวัสดิ์"** ชายผู้มีอาชีพขับแท็กซี่ เขาน่าจะมีหน้าที่เพียงรับ-ส่งผู้โดยสารไปยังปลายทาง แลกกับเงินตามอัตรามิเตอร์ และจากกันไปเป็นคนแปลกหน้าที่ไม่อาจรู้ว่าจะได้กลับมาพบเจอกันอีกหรือไม่

สิ่งที่ **"คุณบุญส่ง"** ทำมากกว่านั้น นั่นคือการให้ตัวเองเป็นดังสายธารที่คิดเสมอว่าสิ่งเล็ก ๆ ที่ทำลงไปนั้นให้ผลตอบแทนแก่โดยรวมเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการวิ่งรถเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบเหตุรถเสีย เสียสละเวลาส่วนตัวไปรับผู้ป่วยนำส่งโรงพยาบาล หรือขนส่งของบริจาคไปยังหน่วยงานต่าง ๆ กระทั่งสถานที่เล่นไกล เช่น เหตุการณ์น้ำท่วม สึนามิ หรือภัยหนาวในต่างจังหวัด เขาคือคนที่ออกทุนให้ตัวเองขับรถข้ามวันไปเพื่อช่วยเหลือผู้คนที่เหล่านั้น

คุณบุญส่ง เป็นหนึ่งในอาสาสมัครของโครงการ **"อาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกัน"** มาตั้งแต่ยุคแรก ซึ่งจัดโดย **สถานีวิทยุชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน** ออกอากาศผ่านทางสถานี

วิทยุกรมการรักษาดินแดน FM. ๘๖.๐ MHz. โดยออกอากาศครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ได้รับการตอบรับจากประชาชนผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาพูดคุยอย่างหนาแน่น จนกระทั่งถือได้ว่าเป็นสื่อกลางให้เกิดการเกื้อกูลสนับสนุน ช่วยเหลือสังคม ยกย่อง เชิดชูคนดี และเป็นรากฐานมั่นคงให้กับการพัฒนาสังคมแห่งหนึ่ง

หลังจากนั้นมา จึงมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับเหตุด่วน เหตุฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น ณ ส่วนหนึ่งส่วนใดของประเทศ ทั้งการระดมรับบริจาคเครื่องอุปโภคบริโภค ยารักษาโรค นำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันที โดยเปิดช่องทางรับแจ้งเหตุ ทั้งทางสายด่วน ๑๖๗๗ ทาง SMS และเว็บไซต์

กิจกรรมการให้เพื่อสังคม ขยายผล และเชื่อมโยงผู้ประกอบการ “การให้เพื่อสังคม” เป็นเครือข่าย ทั้งยังผลักดันสนับสนุนกฎหมาย และนโยบาย พัฒนากลไกและสร้างระบบ แรงจูงใจให้คนอยากทำความดีด้วยการแบ่งปัน กันมากยิ่งขึ้น

มีรูปธรรมตัวอย่างการให้เพื่อสังคม ที่เป็นวิธีการง่าย ๆ จากตัวอย่าง ๑๐๘ วิธีการ “ให้” เพื่อสังคม เช่น การอาสาสมัคร คือ การให้ร่างกาย แรงใจ ความรู้ ทำกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ ค่ายอาสา การให้วันละบาท การบริจาคเลือด การเห็นคุณค่าคนพิการ รับคนพิการเข้าทำงานในตำแหน่งที่เหมาะสม เป็นพ่อแม่อุปถัมภ์ ให้คำแนะนำปรึกษากับผู้ประสบปัญหา สิ้นหวัง ป่วย การถ่ายทอดงานศิลปะให้เป็นวิทยาทาน เมาไม่ขับ ร่วมกัน ปกป้องผู้ไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น

นอกจากโครงการ ส่งเสริมการให้เพื่อสังคมแล้ว มูลนิธิกองทุนไทย ยังมีกิจกรรม การสร้างโอกาสร่วมกันในการ พัฒนาสังคม เช่น การพัฒนา องค์การประชาสังคมให้มีมาตรฐาน คุณธรรม ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ ผล เผยแพร่และ ขยายผลการทำกิจกรรมของ

องค์กรภาคประชาสังคม ให้ภาครัฐและสังคม ได้เข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน ผ่าน การสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ พัฒนา เช่น www.Thaingo.com และ www.Give2all.com เพื่อให้กิจกรรมทาง สังคมที่องค์กรต่าง ๆ ได้สร้างสรรค์ให้กับสังคม นั้น เป็นรูปธรรมที่คนในสังคมสัมผัสได้ และมี ศักยภาพที่ดีต่อการเข้ามาเป็นอาสาสมัคร รู้จัก การให้และแบ่งปันในหลากหลายรูปแบบ และ กระตุ้นเตือนให้รำลึกได้เสมอว่า สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ทุกคนช่วยกันต่อช่วยกันเติมนั้น จะกลายเป็นสายธารของน้ำใจอันยิ่งใหญ่ สามารถเติมเต็มหัวใจได้ทั้ง “ผู้ให้” และ “ผู้รับ” และคนทุกคนสามารถเป็นได้ทั้ง “ผู้ให้” และ “ผู้รับ” ในเวลาเดียวกัน

“อาสาสมัคร” ให้กันและกันได้ ด้วยหัวใจของเราเอง

มีกิจกรรมสัมพันธ์ในกลุ่ม กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ โดยดูจากความต้องการของผู้ป่วย ด้วย และการทำงานเป็นทีมของนักเรียนแพทย์ เอง

อีกขั้นตอนหนึ่งคือ การค้นหา คุณค่าความดีภายในของตนเอง (self value) และแสวงหาวิธีการแสดงออกด้วยตนเอง (self reflexion) โดยผ่านขบวนการกลุ่ม และ เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การค้นหาคุณค่า ของตัวเอง และคุณลักษณะของการเป็นหมอ ที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าความดีในตัวผู้อื่น สะท้อนความรู้สึกความคิดเห็นของตนเอง และคนในกลุ่ม ต่อการทำกิจกรรมอาสาสมัคร บำเพ็ญประโยชน์ให้กับผู้ป่วย โดยยังคง ยึดหลักผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง เพื่อวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ได้ทำเพื่อผู้ป่วยนั้น ได้ตอบสนอง คุณค่าความดีของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม จนกระทั่งกลายเป็นพฤติกรรมที่ดี ที่มีผลใน ระยะยาวได้อย่างไร

การทำกิจกรรมของนักศึกษาแพทย์ กลุ่มเพื่อนวันอาทิตย์ นั้น ดำเนินกิจกรรมมา เป็นปีที่ ๔ แล้ว ซึ่งเป็นการเริ่มต้นกิจกรรม ที่นักศึกษาแพทย์ปีที่ ๑ ได้เรียนรู้และพัฒนา ทักษะให้ดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจ ได้ทำประโยชน์ เพื่อผู้ป่วย เข้าไปสัมผัส ผูกคุด และรับฟังความ ต้องการของผู้ป่วย สร้างจิตสำนึกของความเป็น อาสาสมัครที่ต้องการเห็นผู้ป่วยที่ตนดูแลนั้นมีความสุข และอยากดูแลผู้ป่วยนอกเหนือจาก

การทำหน้าที่เป็นแพทย์รักษาโรค ใส่ใจในสุข ทุกข์ของผู้ป่วย และอาสาที่สิ่งอื่น ๆ ที่ ผู้ป่วยต้องการ เช่น การพูดคุยปรับทุกข์ ของผู้ป่วย รับฟังเรื่องราวประสบการณ์ของ ผู้ป่วย สิ่งเหล่านี้เป็นการเรียนรู้จากผู้ป่วย แทบทั้งสิ้น ทำให้ได้สัมผัสแง่มุมของชีวิตผู้คน ที่หลากหลาย สามารถช่วยเหลือ ท่วงโย และ เข้าใจผู้ป่วยในฐานะเพื่อนมนุษย์คนหนึ่ง อีกทั้ง ทำให้แพทย์ได้ซึมซับความรู้สึกภาคภูมิใจ ในการทำความดี มีจิตใจอาสาสมัครที่จะ ช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยความจริงใจ ได้เรียนรู้ ความหมายของชีวิต และต่อเนื่องกันไปนั้น เมื่อก้าวสู่การเป็นนักศึกษาแพทย์ในชั้นปีที่ เพิ่มขึ้น แพทย์ในอนาคตเหล่านี้ก็ยังคง เป็นนักกิจกรรม เป็นอาสาสมัครที่ดี ที่ให้ การช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น ก่อนจะก้าวไปสู่ การเป็นแพทย์ที่ดีที่สร้างสรรค์คุณภาพชีวิต ของคนในสังคมให้ดีขึ้นด้วย.

ปลูกเมล็ดพันธุ์จิตอาสาที่โรงเรียนหนองตาบ่ง ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ จิตอาสาเพื่อสังคม

ต.วังขนาย อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี

"พวกเขาดูแลตัวเองไม่ได้...ไม่มีลูกหลานมาดูแล
คุณลุงคนหนึ่งอาศัยอยู่กับหลวงตา ไม่มีลูก ๆ มาเยี่ยม
เลยสักครั้ง ทำให้ผมรู้สึกสงสารอยากช่วยเหลือ แต่ก็ทำได้
แค่บ้วนข้าวบ้วนยาให้ ผมอยากให้ลูกลุงมาเยี่ยมลุงบ้าง
ลุงจะได้มีกำลังใจ หายจากความทุกข์ทรมานเร็ว ๆ"

"ถ้าพ่อแม่ผมต้องเจ็บป่วยแบบนี้ผมจะไม่ทิ้งให้
ท่านอยู่คนเดียวแน่นอน"

คำบอกเล่านี้มาจากเด็กชาย
ตัวเล็ก ๆ ที่อยู่ในวัยเพียงประถมปีที่ ๕ เช่น
น้องเป้ หรือ ด.ช. วันชนะ ประνομศิลป์
ซึ่งเป็นเหมือนเพื่อนอีกหลาย ๆ คนของเขา
ที่ใช้เวลาในวันว่าง มาใส่ใจดูแลช่วยเหลือ
คนแก่เฒ่าและคนป่วย แทนการเที่ยวเตร่
เล่นชนโป๊วัน ๆ แบบเด็กคนอื่น ๆ

หากจะถามพวกเขาว่า **อะไรหรือ**
คือสิ่งที่สร้างเมล็ดพันธุ์ความดีงามในหัวใจ
ให้เกิดขึ้น พวกเขาตอบได้ไม่ยากว่า นั่น
เป็นเพราะครูและโรงเรียนสอนเขา เพียงแต่การ
"สอน" สำหรับที่นี่ **ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ**
โรงเรียนหนองตาบ่ง จังหวัดกาญจนบุรี นั่น

เป็นการสอนโดยใช้การปฏิบัติจริงมากกว่า
การสอนผ่านตำรา นำเด็กเข้าสู่การซึมซับ
วิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ผ่านกระบวนการ
ที่เรียกว่า **"ยุวชนจิตอาสา"**

กิจกรรมยุวชนจิตอาสา เป็น ๑ ใน ๓
กลุ่มกิจกรรม ที่โรงเรียนหนองตาบ่ง ได้จัดขึ้น
เพื่อสร้างจิตอาสาให้เกิดขึ้น ทั้งในเด็ก เยาวชน
และคนในชุมชน เช่น การสอนเรื่องความ
สงสาร เห็นใจผู้อื่น ด้วยการพาเด็กไปพบเจอ
กับความเจ็บป่วย ความโดดเดี่ยว ในบ้านพัก
ของคนชรา พบผู้ป่วยที่เป็นโรคอัมพฤกษ์
ให้เด็กมีโอกาสดูแลผู้ป่วย บ้วนข้าว เช็ดตัว

“อาสาสมัครรัก” การส่งเสริมการให้เพื่อสังคม

จากก้อนกรวดเล็ก ๆ กอรวมกันทำให้เกิด
ภูเขาที่สูงใหญ่ได้ จากการเดินด้วยก้าวเล็ก ๆ ทีละก้าว
รวมกันเป็นระยะทางหลายร้อยหลายพันกิโลเมตร และ
จากการกระทำเล็ก ๆ ด้วยความรัก ความกรุณา สามารถ
สร้างโลกให้สดใสด้วยรอยยิ้มได้ การให้สิ่งดี ๆ กับผู้อื่น
แม้เพียงสิ่งเล็กน้อย แต่อาจส่งผลอันยิ่งใหญ่อย่างที่
เราคาดไม่ถึง

การทำสิ่งเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ในคุณค่า
นั่น คือ อีกหนึ่งความหมายของการ **“ให้”**
ในกิจกรรม **“อาสาสมัครรัก”** ซึ่งเป็นกิจกรรม
ที่ระดมอาสาสมัครที่มีความรักเปี่ยมล้นใน
หัวใจ มาช่วยกันเติมรักให้กับเด็ก ๆ ใน
โรงเรียนที่อยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ
เปิดหัวใจของเด็ก ๆ ให้รับความรักความ
เอาใจใส่จากคนรอบข้าง เนื่องจากเด็ก ๆ เหล่านี้
เป็นเด็กที่อยู่ในชุมชนสลัม ชุมชนก่อสร้าง
หรือชุมชนริมทางรถไฟ ซึ่งพ่อแม่ หาเช้ากินค่ำ
ครอบครัวไม่สมบูรณ์ บางคนก็ถูกรังแกทำร้าย
ทำให้จิตใจของเด็กเหล่านี้ไม่เข้มแข็งและ
ปิดกั้นตัวเอง การช่วยกันเติมเต็มสิ่งที่เด็ก
ขาดหายไป ถึงแม้เป็นสิ่งเล็กๆ น้อย ๆ
แต่มีคุณค่าอันยิ่งใหญ่อยู่ในรอยยิ้มในเสียง
หัวเราะ และซึมซับลงไปสู่จิตใจของเด็ก ๆ
ทุกคน

กิจกรรม **“อาสาสมัครรัก”** จัดทำขึ้น
โดย **โครงการส่งเสริมการให้เพื่อสังคม**
(Give2all) มูลนิธิกองทุนไทย ซึ่งกระตุ้น
และส่งเสริมการ **“การให้”** ทุกรูปแบบ ไม่จำกัด
แต่เพียงเงินหรือวัตถุสิ่งของ แต่อาจเป็นสิ่ง
ง่าย ๆ ที่ทุกคนก็ทำได้ในชีวิตประจำวัน เช่น
ความมีน้ำใจ การแบ่งปัน การเอื้ออาทร หรือ
แม้แต่การให้รอยยิ้มและเสียงหัวเราะ เพื่อให้
“การให้” เป็นคุณธรรมพื้นฐานของสังคมไทย
นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมเพื่อ
เผยแพร่ตัวอย่างการให้เพื่อสังคม ที่จะเป็น
แรงบันดาลใจและแรงกระตุ้นให้ผู้คนและ
ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมร่วมกันสร้างสรรค์
สิ่งที่มีคุณค่าให้กับสังคม มีการส่งเสริม
“การให้เพื่อสังคม” ในรูปแบบที่หลากหลาย
และมีช่องทางให้ผู้คนในสังคมได้ร่วมกัน
สนับสนุนให้มีการให้ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น
และยั่งยืนในระยะยาว พร้อมทั้งจะหนุนเสริม

กับเยาวชน เพื่อเป็นการเริ่มต้นให้เยาวชนรู้จักกับงานอาสาสมัคร เรียนรู้ว่างานอาสาสมัครนั้นเป็นอย่างไร และเกิดแรงบันดาลใจในการร่วมเป็นอาสาสมัครทำงาน เพื่อรับใช้สังคม เป็นการปรับและพัฒนาทัศนคติ เสริมความรู้ และทักษะ สามารถต่อยอดหรือริเริ่มงานอาสาสมัครเพื่อสังคมตามที่ตนสนใจได้ โดยสร้างโอกาสให้เยาวชนได้ทำงานอาสาสมัครที่หลากหลายและเหมาะสมกับเงื่อนไขของตนเอง ผ่านกิจกรรมอาสาสมัครในพื้นที่และองค์กรที่ต้องการอาสาสมัคร เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และเกิดจิตสำนึกสาธารณะ จากกิจกรรมอาสาสมัครที่ได้ร่วมทำ ต่อยอดและร่วมมือกับกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ทำกิจกรรมตามมหาวิทยาลัย เช่น ค่ายอาสาพัฒนาชนบทหรือชมรมต่าง ๆ นั้น ซึ่งมักเป็นกลุ่มคนทำกิจกรรมที่มีแนวคิดในเชิงสังคมอยู่เป็นทุนเดิม

โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพิ่มทักษะในการทำ กิจกรรมของเยาวชนอาสาสมัคร เช่น กิจกรรม ผู้นำเยาวชนอาสา เป็นต้น รวมไปถึงการหนุนเสริมให้เยาวชนสามารถคิดวิเคราะห์ ปรากฏการณ์ทางสังคมได้ด้วย

นอกจากนี้ยังมีการทำงานวิจัยเพื่อสำรวจสถานการณ์และระบบสนับสนุนการทำกิจกรรมของอาสาสมัครในสถาบันอุดมศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนจากประสบการณ์งานอาสาสมัคร ทั้งจากทีมงานที่ทำงานกับเยาวชนเอง หรือจากสิ่งที่เยาวชนเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมอาสาสมัคร และมีการพัฒนาบุคลากรของโครงการให้มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการพัฒนาเยาวชนให้มีจิตสำนึกอาสาสมัคร และจัดการงานอาสาสมัครได้ รวมไปถึงให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอาสาสมัคร แก่เยาวชน ตลอดจนการสนับสนุนกิจกรรมอาสาสมัครให้เยาวชนต่อไป

กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (YIY) ได้รับการสนับสนุนจากแผนพัฒนาจิตเพื่อสุขภาพ มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ติดตามข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ www.deksiam.com

พูดคุยสารทุกข์สุกดิบกับผู้เฒ่าผู้แก่ สิ่งเหล่านี้จะซึมซับให้เด็กรู้จักคุณธรรมและความกตัญญู และมีจิตใจที่อ่อนโยนขึ้น

ส่วนกิจกรรมที่ ๒ นั้น คือ "กิจกรรมครูจิตอาสา" ที่จำเป็นต้องขอกำลังครูอาสาสมัครมาช่วยดูแลเด็ก ๆ หลังเลิกเรียน เนื่องด้วยบ้านหนองตาบ่งเป็นพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม พ่อแม่เลิกงานค่ำไม่มีเวลาดูแลลูก คุณครูเหล่านี้จะจัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ทำ เช่น สอนทำดอกไม้สด วาดรูป สอนการอ่าน และเขียน เป็นทั้งกิจกรรมที่ให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง โดยคุณครู ผู้ซึ่งแม่จะต้องเหนื่อยเกินกว่าภาระหน้าที่ และไม่มีค่าตอบแทนเพิ่มเติม

กิจกรรมสุดท้าย คือ "กิจกรรมชุมชนจิตอาสา" เป็นการเชิญชวนให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน เข้ามาเห็นความสำคัญของปัญหาของส่วนรวม เช่น เด็กที่กำพร้าพ่อแม่ เสียชีวิต เด็กที่มีฐานะยากจน ขาดแคลน และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งหากปล่อยไว้ก็จะกลายเป็นปัญหา ให้พวกเขาได้รับความอบอุ่นเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ โดยมีผู้อาสาเข้ามาเป็น **"พ่อแม่อุปถัมภ์"** ให้กับเด็ก ๆ เหล่านี้ ทั้งโดยการอุปการะดูแล สั่งสอนเลี้ยงดู ให้มีความพร้อมเพียงพอที่จะเรียนหนังสือ ใช้ชีวิตโดยปกติ จนกระทั่งเด็ก ๆ ที่ขาดแคลนกลายเป็นเด็กที่เรียนเก่งขึ้น นอบน้อม มีน้ำใจ และลดพฤติกรรมก้าวร้าวลง

สำหรับกระบวนการจัดหาพ่อแม่อุปถัมภ์นั้น เริ่มตั้งแต่การคัดกรองเด็กนักเรียน โดยครูประจำชั้น, จัดทำเวทีประชาคมเชิญผู้สนใจร่วมโครงการ, ทำประกาศรับสมัครพ่อแม่อุปถัมภ์แจกตามสถานที่ต่าง ๆ จนกระทั่งเมื่อมีผู้สมัครก็จะมีจัดประชุมชี้แจงถึงข้อปฏิบัติ หน้าที่ในการเป็นพ่อแม่อุปถัมภ์ จนถึงจัดเด็กให้เข้าเป็นลูกอุปถัมภ์เพื่อรับความช่วยเหลือ โดยพวกเขาถือว่า การอุปการะของพ่อแม่บุญธรรม ไม่ใช่เรื่องเงินทอง แต่เป็นการดูแลทางจิตใจแก่เด็กที่โหยหาความรักความอบอุ่น

กิจกรรมอื่น ๆ ของ **ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบจิตอาสา** ยังประกอบไปด้วยการจัดแรลลี่เก็บขยะ การช่วยกันทำความสะอาดชุมชน สอนให้คัดแยกขยะ รู้ถึงผลกระทบของภาวะโลกร้อน ปลูกฝังเด็กให้ใช้ทรัพยากรอย่างรู้จักคุณค่า นำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ การบันทึกความดีที่ทำ และการออมทรัพย์เพื่อสาธารณกุศล

ปัจจุบัน โครงการได้ดำเนินมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี มีจำนวนครูอาสาทั้งหมด ๘ คน มีนักเรียนเยาวชนอาสา รวม ๑๖๕ คน และมีพ่อแม่อุปถัมภ์ทั้งสิ้น ๓๒ คน และยังพร้อมจะเปิดรับผู้มีจิตอาสาเข้ามา ร่วมโครงการอีกเรื่อย ๆ เพื่อช่วยกันปลูกเมล็ดพันธุ์จิตอาสาให้เกิดขึ้นทั้งในเด็ก เยาวชน คุณครูและชุมชนต่อไป.

เริ่มต้นสิ่งดี ๆ กับโครงการ จิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัคร (YOUTH VOLUNTEER)

แสงแรกของวันใหม่ขึ้นอยู่โพ้นขอบทิวเขา ณ บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เหล่าอาสาสมัครในโครงการจิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัคร (Youth Volunteer) หรือ YV กำลังจะมาร่วมกันปลูกป่า กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมแรกที่ **"เต็ง"** อาทิตย์ ชูสกุลธนะชัย อาสาสมัครเยาวชนจากกรุงเทพฯ ที่ได้ทราบข้อมูลการเปิดรับอาสาสมัครจากการท่องเที่ยวเว็บไซต์ เครื่องมือสื่อสารของคนรุ่นใหม่ทำให้เขาได้ร่วมเดินทางเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ที่สัมผัสได้จริง ๆ อย่างที่เขาไม่สามารถหาได้ผ่านโลกโซเชียล

การเรียนรู้จากกิจกรรมปลูกป่า ในครั้งนั้น สร้างความประทับใจ ความสนุกสนานและความสุขที่ได้ทำประโยชน์ให้กับผืนป่าและคนในชุมชน ส่งผลให้เขาเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการจิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัครเรื่อยมา ในทุกครั้งที่เขามีโอกาส ไม่ว่าจะเป็น**กิจกรรมสร้างแหล่งน้ำจิตให้ ล.สิง** ที่เขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **กิจกรรมเติมน้ำใจใส่คลองกับ**

ชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม **กิจกรรมสืบสานงานสืบ** ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี ฯลฯ

"กิจกรรมเหล่านี้มีหลากหลาย สถานที่ หลากหลายประเด็น ทำให้ผมอยากจะไปเรียนรู้และร่วมกิจกรรมเรื่อย ๆ"

"เต็ง" บอกว่า หลาย ๆ อย่าง ในชีวิตของเขาเปลี่ยนแปลงไปหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เขาไม่สามารถได้มาจากการอยู่ที่บ้าน นั่นทำให้ตัวเขารู้สึกมีคุณค่าต่อสังคมและคนอื่น ๆ มากขึ้นเกิดความอึดอ้อมใจ ภาคภูมิใจ ในสิ่งที่ได้ร่วมกับเยาวชนคนอื่น ๆ ที่มีจิตใจอยากทำประโยชน์เพื่อสังคมเช่นเดียวกับเขา ทั้งมิตรภาพ รอยยิ้ม ความสุข และคุณค่าความดีที่ได้ทำ รวมถึงเรื่องราวอีกมากมายที่เขาได้เรียนรู้ ทำให้เขาอยากทำมากขึ้นเรื่อย ๆ

โครงการดี ๆ อย่าง**โครงการจิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัคร** ที่เปิดโอกาสให้เขาได้เข้าร่วมนั้นเกิดขึ้นจากแรงใจและไฟฝันของคนหนุ่มสาวกลุ่มหนึ่ง ที่เรียกตัวเองว่า **กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (YIY หรือ Why I Why)** จากคำถามว่า **"ทำไมไม่"** และจากความตระหนักถึงพลังของเด็กและเยาวชนที่มีความฝัน ต้องการสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ในสังคม อยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ อยากช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม แต่ดู

เหมือนโอกาสนั้นไม่เคยมาถึง พวกเขาจึงร่วมกันสร้างโอกาสนั้นขึ้นมาเอง ท่ามกลางการสนับสนุนของผู้ใหญ่ใจดีหลายท่าน และองค์กรดี ๆ อีกหลายองค์กร

กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม

(YIY) จึงชักชวนและสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ เข้าใจตัวเองและคนอื่น ผ่านการรับใช้สังคม ทั้งในรูปแบบของกิจกรรมเรียนรู้อาสาสมัคร ไปจนถึงการริเริ่มทำโครงการเพื่อสังคมของตนเอง โดยเชื่อว่า **"การเรียนรู้ ที่ลึกซึ้งที่จะเข้าถึงความจริงได้ จำเป็นต้องมีการลงมือทำ"** ทำให้เกิด**โครงการตลาดประกอบฝัน** ให้เด็กและเยาวชนได้รวมกลุ่มกัน **"ประกอบฝัน"** ของพวกเขาให้เป็นรูปธรรม ทำให้เยาวชนจากหลากหลายที่ หลากหลายสถาบันทั่วประเทศ ได้มีเวทีที่จะนำเสนอสิ่งดี ๆ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง ศิลปะ วัฒนธรรม บันเทิง หนังสือ แผนธุรกิจ โครงการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ต่อจากนั้น กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม ก็ได้จัดทำกิจกรรมและโครงการเพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้าร่วมอีกหลายโครงการ ได้แก่ **โครงการสร้างจิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัคร โครงการตลาดประกอบฝัน โครงการเยาวชน ๑๐๐๐ ทาง และโครงการแบ่งปันเพื่อสังคมที่ยั่งยืน**

โครงการจิตสำนึกเยาวชนอาสาสมัคร (Youth Volunteer) หรือ YV เป็นหนึ่งในโครงการของกลุ่มที่มุ่งทำงานโดยตรง